

Rättsfallssamlingen

Mål T-168/12

Aguy Clement Georgias m.fl.

mot

**Europeiska unionens råd
och
Europeiska kommissionen**

”Gemensam utrikes- och säkerhetspolitik — Restriktiva åtgärder som antagits mot vissa personer och enheter med hänsyn till situationen i Zimbabwe — Frysning av penningmedel — Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Orsakssamband — Tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som ger enskilda rättigheter — Uppenbart oriktig bedömning — Motiveringsskyldighet”

Sammanfattning – Tribunalens dom (åttonde avdelningen) av den 18 september 2014

1. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Rättsstridighet — Skada — Orsakssamband — Bevisbörda — Ett av villkoren är inte uppfyllt — Skadeståndstalan ska ogillas i sin helhet*
(Artikel 340 andra stycket FEUF)
2. *Skadeståndstalan — Preskriptionstid — Den tidpunkt då fristen börjar löpa — Skadeståndsansvar med anledning av en normativ rättsakt — Tidpunkt då de skadebringande verkningarna av rättsakten har uppstått för den berörda personen — Den dag då den rättsakt genom vilken sökandens namn upptogs i förteckningen antogs*
(Artikel 340 andra stycket FEUF; domstolens stadga, artiklarna 46 och 53 första stycket; rådets förordning nr 314/2004, i dess lydelse enligt förordning nr 412/2007)
3. *Invändning om rättsstridighet — Accessorisk natur — Restriktiva åtgärder avseende frysning av penningmedel — Skadeståndstalan som väckts inom preskriptionstiden men utan att en talan om ogiltigförklaring väckts — Tillåten*
(Artiklarna 263 FEUF och 277 FEUF; domstolens stadga, artiklarna 46 och 53 första stycket)
4. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Rättsstridighet — Skada — Orsakssamband — Förordning i vilken det föreskrivs restriktiva åtgärder med undantag för bestämmelser om förbud mot inresa i en medlemsstat eller transitering genom denna stats territorium — Förbud mot inresa till statens territorium och mot transitering omfattas av medlemsstaternas utövande av sin suveräna behörighet gällande inresekontroll av medborgare i tredjeländer — Orsakssamband saknas*

(Artikel 340 andra stycket FEUF; rådets förordning nr 314/2004, i dess lydelse enligt förordning nr 412/2007)

5. *Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Villkor — Rättsstridighet — Bedömning av huruvida institutionernas beteende är lagenligt — Avsaknad av, eller otillräcklig, motivering — Fråga som är fristående från frågan huruvida en rättsakt är lagenlig i materiellt hänseende*

(Artiklarna 296 FEUF och 340 andra stycket FEUF)

6. *Europeiska unionen — Domstolsprövning av lagenligheten av institutionernas rättsakter — Restriktiva åtgärder mot Zimbabwe — Frysning av vissa personers och enheters penningmedel med hänsyn till situationen i Zimbabwe — Prövningens omfattning — Begränsad prövning av de allmänna bestämmelserna — Prövning som omfattar bedömning av de faktiska omständigheterna och kontroll av bevisningen i fråga om rättsakter som är tillämpliga på specifika enheter*

(Artiklarna 60 EG och 301 EG; rådets förordning nr 314/2004, i dess lydelse enligt förordning nr 412/2007)

7. *Europeiska unionens rättsordning — Principer — Rätten till försvar — Restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter med hänsyn till situationen i Zimbabwe — Institutionernas skyldighet att regelbundet se över den situation som motiverade att de omtvistade åtgärderna antogs och att pröva huruvida det var lämpligt att förlänga dem — Räckvidd — Huruvida rättsakten är rättsstridig beror på huruvida det kan styrkas att åsidosättandet av nämnda skyldighet har påverkat utgången av förfarandet*

(Rådets förordning nr 314/2004, i dess lydelse enligt förordning nr 412/2007)

1. Se domen.

(se punkterna 24–26)

2. Se domen.

(se punkterna 29–31)

3. Se domen.

(se punkterna 34 och 35)

4. Se domen.

(se punkterna 43, 45 och 46)

5. Se domen.

(se punkterna 69 och 71)

6. Vad gäller domstolsprövningens omfattning erinras om att rådet, vad avser de allmänna bestämmelserna för de restriktiva åtgärderna, har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vad gäller frågan vilka omständigheter som ska beaktas när det antar ekonomiska och finansiella sanktionsåtgärder enligt artiklarna 60 EG och 301 EG med stöd av en gemensam ståndpunkt som antagits på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Gemenskapsdomstolen kan inte ersätta rådets bedömning av den bevisning och de fakta och andra omständigheter som föranlett en sådan åtgärd med sin egen bedömning. Tribunalens prövning i detta avseende är således begränsad till att avse en kontroll av att reglerna för handläggning och för motivering har följts, att uppgifterna

om de faktiska omständigheterna är materiellt riktiga, att bedömningen av omständigheterna inte är uppenbart oriktig och att det inte har förekommit maktmissbruk. Denna begränsade prövning är i synnerhet tillämplig beträffande de lämplighetsöverbälganden som ligger till grund för sådana åtgärder.

I detta sammanhang ska emellertid rättspraxis avseende begreppet tredjeländer i artiklarna 60 EG och 301 EG beaktas. Enligt denna rättspraxis inbegriper detta begrepp ledarna i ett sådant land samt enskilda och enheter som är associerade med ledarna eller som direkt eller indirekt kontrolleras av dessa. När rådet avser att med stöd av dessa artiklar anta restriktiva åtgärder mot ledarna för ett sådant land samt enskilda och enheter som är associerade med ledarna eller som direkt eller indirekt kontrolleras av dessa, kan rådet visserligen, med utövande av sitt stora utrymme för skönsmåsig bedömning på detta område, fastställa en mer eller mindre omfattande definition av kretsen av ledare och de personer som är associerade med dessa som ska bli föremål för de åtgärder som ska antas. Rådet kan emellertid inte utvidga tillämpningsområdet för åtgärder till personer eller enheter som varken omfattas av den ena eller den andra kategorin.

När rådet på ett abstrakt sätt fastställer de kriterier som kan motivera att en persons eller en enhets namn upptas i förteckningen över de personer eller enheter som ska bli föremål för restriktiva åtgärder som antagits med stöd av artiklarna 60 EG och 301 EG, ankommer det dessutom på tribunalen att pröva, på grundval av de grunder som den berörda personen eller enheten har åberopat, eller som tribunalen i förekommande fall prövar *ex officio*, om de kriterier som rådet har fastställt är uppfyllda i det enskilda fallet. Denna domstolsprövning omfattar dels bedömningen av de fakta och omständigheter som åberopats som grund för att uppta namnet på personen eller enheten i förteckningen över de personer och enheter som är föremål för restriktiva åtgärder, dels kontrollen av den bevisning och de uppgifter som ligger till grund för nämnda bedömning. Tribunalen ska även försäkra sig om att rätten till försvar och motiveringsskyldigheten i detta avseende har iakttagits, liksom, i förekommande fall, att den tvingande hänsyn som rådet undantagsvis åberopat för att inte behöva iaktta dessa skyldigheter är välgrundad.

(se punkterna 52 och 72–74)

7. Att rätten till försvar ska iakttas i alla förfaranden som inleds mot en person, och som kan leda till en rättsakt som går denne emot, är en grundläggande princip i unionsrätten som ska säkerställas även när det saknas regler för förfarandet i fråga. Enligt denna princip krävs det att den berörde bereds tillfälle att yttra sig på ett ändamålsenligt sätt över de uppgifter som kan läggas honom till last i den kommande rättsakten.

Vad gäller uppförandet av sökandens namn i förteckningen enligt förordning nr 412/2007 om ändring av förordning nr 314/2004 om vissa restriktiva åtgärder mot Zimbabwe, hade unionsinstitutionerna en skyldighet att regelbundet se över den situation som motiverade att de omtvistade åtgärder antogs och att pröva huruvida det var lämpligt att förlänga dem. Detta gäller i än högre grad då dessa åtgärder medförde en inskränkning av utövandet av de åsyftade personernas äganderätt. Denna inskränkning måste kvalificeras som betydande med hänsyn till det generella tillämpningsområdet för frysnigen av de omtvistade tillgångarna.

I ett mål om ogiltigförklaring krävs emellertid, för att ett åsidosättande av rätten till försvar ska leda till en ogiltigförklaring av den aktuella rättsakten, att förfarandet utan denna oegentlighet hade kunnat leda till ett annat resultat. I ett fall där sökanden genom en skadeståndstalan yrkar ersättning för en skada som sökanden påstår sig ha lidit på grund av att en rättsakt antogs eller att giltighetstiden för den förlängdes samtidigt som sökandens rätt till försvar åsidosattes, och där sökanden inte har väckt talan om ogiltigförklaring av den aktuella rättsakten, är det således inte tillräckligt att endast åberopa att rätten till försvar har åsidosatts för att visa att skadeståndstalan är välgrundad. Det måste dessutom förklaras vilka argument och omständigheter som den berörda personen skulle ha kunnat göra gällande om rätten till försvar hade iakttagits, och det måste i förekommande fall visas att dessa

argument och omständigheter hade kunnat leda till ett annat resultat i det aktuella fallet, närmare bestämt att giltighetstiden för den omtvistade åtgärden att frysa vederbörandes tillgångar inte skulle ha förlängts.

(se punkterna 100 och 105–107)